

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2002 m. gegužės 30 d.

Nr. 22 (500)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Savaitraščio "Tremtinys" 500-asis numeris

**LPKTS pirmininkas
Povilas JAKUČIONIS**

Iš tiesų tai didelis įvykis ne tik LPKTS veikloje, bet ir visos nepriklausomos Lietuvos spaudos gyvenime. Per 14 kūrybinės ir leidybinės veiklos metų "Tremtinys" skelbė tiesos žodį apie okupantų piktadarybes, partizanų kovas ir politinių kalinių bei tremtinių patirtas kančias ir pažeminimus, telkė į vieną būrį visus nukentėjusius nuo sovietinės okupacijos ir kovojusius už Lietuvos išlaisvinimą.

Per visą tą laiką "Tremtinys" išeidavo reguliariai ir turėjo didelį skaitytojų būrį. Ir dabar pagal skaitytojų skaičių "Tremtinys" yra savaitraščių lyderis. Dėl to jaučiu mačionią pareigą pasveikinti "Tremtinio" redakciją, visus

jos dabartinius ir buvusius darbuotojus, ypač redaktorių, su mumis visiems reikšmingu mūsų savaitraščio 500-ojo numerio pasirodymu. Linkiu Jums visiems gerų kūrybinių sumanymų ir sėkmingos tų sumanymų redakcijos bei geros kloties Jūsų asmeniniame gyvenime.
(keliami į 4 psl.)

**Vytautas BALSYS,
partizanas, buvęs
politinis kalinys**

Mes, savo akimis matę tautos tragediją, privalome per spaudą ir gyvu žodžiu pasakoti žmonėms tiesą. Kad jie, matydami mažos, nekaltos tautos kančias, pamiltų Lietuvos žemę, apmąstytų ir įvertintų padarytų niekšybių mastą, jo pobūdį ir pažadintų Lietuvos žmones ateityje būti budresnius ir išvalgesnius saugant atgautą Lietuvos laisvę.

"Tremtinys" - vienas iš tų ginklų drąsiai kovojant prieš komunistinės nomenklatūros užmačias.

**Edmundas SIMANAITIS,
buvęs politinis kalinys**

Subangavus audringoms Sąjūdžio bangoms "Tremtinys" natūraliai atsirado Lietuvos kultūros padangėje kaip balsas okupacijos metais labiausiai nekęstos, persekiotos, uitos ir niekintos tautos dalies. Balsas aiškus, garsus, teisingumo besišaukiantis, ryžtingas, drąsiai pasakojantis apie tai, kam niekada negalėjo ryžtis ir neišdrįso atvirai byloti nė vienas iš gausaus būrio sovietinės spaudos didžiųjų ir kuklesnės apimties leidinių. Dažnai iš jų buvo dar daug jau

monopolį praradusios "Tiesos" likučių. Persikrikštijimai negalėjo pakeisti esmės.
(keliami į 4 psl.)

Kviečiame

Aktyvius mūsų pagalbininkus ir skaitytojus kviečiame į "Tremtinio" 500-ojo numerio paminėjimą-koncertą.

Jūsų lauksime gegužės 31 d. (penktadienį) 15 val. LPKTS salėje (Kaunas, Laisvės al. 39).
Redakcija

**Birutė ADOMĖNIENĖ,
laisvės kovų dalyvė,
rašytoja**

Šviesk, negesk, žiburėli, beįsižiebiaš štai jau penkisimtajį kartą, - laukiamas esi ir reikalingas. Džiugu, kad nenumaldomai siaurėjant gyvų praeities liudininkų ratui, - vienas po kito tyliai pasitraukiame į Amžinybę, gražiai

priešpaskutiniame puslapyje paminimi ir palydimi, - savaitraščio tiražas nemažėja. Gyvuok, "Tremtinys"!

Šiandien taip greit besikeičiančiame, šurkštėjančiame, ciniškai besišaipančiame spaudos pasaulyje esi, mielas "Tremtinys", tarsi nedidelė jauki oazė; kas savaitgalį suburiantis mus, ištikimus skaitytojus, ir vedžijantis primirštais rūšios praeities vingiais. Tavo puslapiu skaudžiais gyvų liudininkų žodžiais byloja istorinę tiesą. Ir tai labai svarbu, nesgi pasakyta: žmogus, nežinantis istorijos, tėra vaikas.

Džiugina objektyvios nūdienos aktualijų apžvalgos bei išvalgos, tačiau pasigendu glaudesnio bendravimo su tautos šviesuoliais.

Optimizmo ir naujų idėjų visoms darbščiosioms redakcijos skruzdėlytėms!

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

**Partizanų
vėlavos - prieš
pensijas
stribams**

Ketvirtadienį Seime, neatšizvelgus į istorikų, Genocido centro specialistų ir nukentėjusiųjų nuo sovietinės okupacijos asmenų kritiką, Seimo kairioji dauguma į darbotvarkę įtraukė Valstybinių pensijų pataisų priėmimą, kuriomis ketinama nukentėjusiųjų pensijas mokėti buvusiems sovietinių represinių struktūrų darbuotojams, neva nukentėjusiems nuo Antrojo pasaulinio karo.

Šio prieštarų vertinimų susilaukusio įstatymo priėmimas buvo numatytas dar gegužės 14-ąją. Bet konservatoriams Seime paprieštaračius, kad toks įstatymas bus priimamas būtent tą dieną, kai protestuodamas prieš sovietinę okupaciją susidegino Romas Kalanta, klausimas iš

darbotvarkės išimtas, priėmimas nukeltas.

Ketvirtadienį Nepriklausomybės aikštėje į protesto mitingą renkasi buvę politiniai kaliniai, tremtiniai, Laisvės kovų dalyviai. Dešinieji rinkėjai be kovos nepasiduos. Jie ketina demokratišku būdu išreikšti savo nepritarimą tokiam kairiųjų žingsniui. Mitingą organizuoja net aštuonios visuomeninės organizacijos, tarp jų Lietuvos laisvės kovos sąjūdis, Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, Lietuvos Sąjūdis ir politinė organizacija Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.

Tikimasi, kad šiam įstatymui nepritars ir šalies Prezidentas. Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga jau kreipėsi į Prezidentą Valdą Adamkū su raginimu nepasirašyti šio amoralaus įstatymo, jei jis Seime būtų priimtas.

(keliami į 3 psl.)

Aktualijos

Seimas pritarė konstitucinio įstatymo dėl Konstitucijos 119-ojo straipsnio pataisų (dėl užsieniečių dalyvavimo rinkimuose) įsigaliojimo projektui, kuris atveria kelią balsuoti dėl pačių Konstitucijos pataisų. Pritarta ir nutarimo projektui, kuriame siūloma eilinius prezidento rinkimus surengti šių metų gruodžio 22 dieną.

Nuo birželio 1 dienos brangsta Jungtinių Amerikos Valstijų vizos užsienio, taip pat ir Lietuvos, piliečiams.

Nors komisija nustatė, kad organizuojant konkursą Užsienio reikalų ministerijos statybų viršininko vietai užimti buvo pažeisti procedūriniai reikalavimai, tačiau, nepaisant to, šiame poste netrukus pradės dirbti buvęs naujosios premjero A. Brazausko žmonos Kristinos vyras Antanas Butrimas.

Europos Sąjunga mano, jog nepriimtinas Maskvos siūlymas įvesti Rusijos piliečiams bevizius "tranzito geležinkeliu koridorius", kurie sujungtų Kaliningrado sritį su pagrindine Rusijos Federacijos teritorija. Tai pareiškė Europos Komisijos atstovėbės Rusijos Federacijos vadovas R. Raitas.

Rusijos prezidentas V. Putinas ir devyniolikos NATO valstybių lyderiai oro pajėgų bazėje netoli Italijos sostinės pasirašė Romos deklaraciją, kuri suteiks Maskvai dalyvės teises priimant Aljanso sprendimus.

Po rugsėjo 11-osios teroro akto Jungtinėse Amerikos Valstijose žmogaus teisių padėtis pasaulyje pablogėjo, nes daugelio šalių vyriausybės buvo suteikta nepaprastųjų įgaliojimų siekiant užkirsti kelią terorizmui.

Šamilis Basajevs, žinomas čečėnų lauko vadas, tikriausiai gyvas ir tebėra Čečėnijos Vedenio rajone.

Izraelio kariuomenė po kelias valandas trukusio įsiveržimo, kurio metu žuvo vienas palestinietis, atsitraukė į Vakarų Kranto Dženino miestą.

Pasak britų teisės specialistų, per vietinius ar nacionalinius rinkimus šalyje planuojamas įdiegti elektroninis balsavimas mobiliuosiuose telefonais bei internetu gali pažeisti Europos žmogaus teisių aktą.

Dėl valstybinių pensijų skyrimo

LR Seimas po svarstymo pritarė įstatymo projektui, kuris numato valstybinių nukentėjusių asmenų pensijų skyrimą VKP(b) ir SSKP vadovaujantiems asmenims ir okupantų represinių struktūrų darbuotojams, jei jie buvo ūkio bei techninių dalių darbuotojai.

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga smerkia tokį Lietuvos laisvės kovų istorinį traktavimą. Tokiomis pataisomis bandoma rehabilituoti sovietinius kolaborantus, suniveluoti aukos ir budelio sąvokas.

Pritarimas tokiam įstatymo projektui atskleidžia valdančiosios daugumos požiūrį į Lietuvos okupacijas, ginkluotąsias pasipriešinimo kovas, didelę – tūkstančių mirčių – kainą pasiektą Nepriklausomybę. Toji dauguma nesuvokia ar piktybiškai nenori suvokti ginkluotojo pasipriešinimo kovų prieš okupantus esmės. Tokiu primityviu būdu susiklosčiusi vertybių skalė apskama šimto aštuoniasdešimt laipsnių kampe. Kolaborantai paverjami nukentėjusiais kovotojais už Lietuvą, nesvarbu, kad būtent

jie su ginklu rankose kovojo prieš ją.

Įstatymo projekto priėmimas reikštų, kad okupantų nusikalstamų organizacijų veikloje dalyvavusieji būtų išteisinti be teismo. Savo noru pokario metais tarnavę NKVD ir kitose represinėse struktūrose už savo gerą tarnybą buvo prilyginti Antrojo pasaulinio karo dalyviams.

Protestuojame prieš nelygiaverčių dalykų sutapatinimą, prieš istorijos klatojimą. Protestuojame, kad ir aukoms, ir jų budeliams būtų mokama ta pati valstybinė nukentėjusiųjų asmenų pensija.

Prašome LR Prezidentą nepasirašyti Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo, taip pat ir papildymo įstatymo, jeigu Seimas jį priimtų. Prašome LR Seimo šio projekto nepriimti, o Vyriausybės – jam nepritarti.

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Centro valdybos pirmininkas Algirdas PETRUSEVIČIUS

Protestas

Lietuvos Respublikos Seimas, pritardamas Valstybinių pensijų įstatymo 11 str. pakeitimo ir papildymo projektui, kuris numato skirti valstybines pensijas okupacinių represinių struktūrų techniniams ir Komunistų partijos vadovaujantiems darbuotojams, peržengia teisingumo, padorumo ir sveiko proto ribas.

Lietuvos žmonių partizaninio ir pilietinio pasipriešinimo sovietinei okupacijai pasekmė – atkurta Lietuvos valstybė ir jos valdymo organas – Seimas. Nepaisant to, vis dažniau pasireiškia Seimo daugumos priešiškus Lietuvos valstybingumui, jos vėliavai, šventėms, kovos už laisvę dalyviams ir palankumas jų priešams. Vis įžūliau vystoma istorijos falsifikavimo ir

Lietuvos valstybingumui pavojų kelianti veikla. Nepriklausomybės netekimo grėsmė skatina atnaujinti Lietuvos patriotų rezistencinę kovą, ruošti pilietinio pasipriešinimo akcijai.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyrius, Lietuvos laisvės kovos sąjūdis ir Lietuvos Sąjūdžio Panevėžio skyrius smerkia Respublikos Seimo daugumos veiksmus, žeminančius Lietuvos valstybę ir kenkiančius jos įvaizdžiui kitose šalyse.

LPKTS Panevėžio sk. tarybos pirmininkas P. POCIUS
LLKS prezidiumo pirmininkas J. ČEPONIS
Lietuvos Sąjūdžio Panevėžio sk. tarybos pirmininkas A. BLAŽYS

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d.

Užsiprenumeruokite "Tremtinį" ilgesniam laikui! "Tremtinys" išeina kartą per savaitę; prenumeratos kaina su pašto paslaugomis: 1 mėn. - 4 Lt, 3 mėn. - 12 Lt, 6 mėn. - 24 Lt.

Indeksas - 0117.

Nelikite be savo laikraščio!

Tėvynės sąjungos
pirmininko
Vytauto LANDSBERGIO

Pareiškimas

Dėl dirbtinai kaitinamo
Karaliaučiaus-Kaliningrado
klausimo

Rusijos politikai ir žiniasklaida nesiliauja kaitinę Karaliaučiaus-Kaliningrado klausimo. Pastarosiomis savaitėmis matomas net ypatingas dirbtinis kaitinimas, piešiant vos ne socialinių katastrofų vaizdus, jeigu Rusijos strateginiai reikalavimai liktų nepatenkinti.

Šaukiamasi V. Putino "apgyrimo" (nuo ko?), grasoma "bet kuriomis kietomis priemonėmis" ir sankcijomis (Europos Sąjungai?), tiražuojama ir tiražuojama propagandinė kliše - neva viza kertant kitos valstybės (arba Europos Sąjungos) sieną esanti "žmogaus teisių pažeidimas"... (Jeigu Rusija prisijungs Uždniestrę, pasipils tokie patys reikalavimai "laisvai", be kontrolės, kirsti Ukrainos teritoriją.) Visa tai yra bloga paslauga pirmiausia Karaliaučiaus krašto žmonėms, civiliams gyventojams. Jiems brukama "aukų" sąvija, netikra "gyvybingumo" problema, "blokados" ir "priešų" (Europos Sąjungos, Lietuvos, Lenkijos) paveikslas. Nieko laiku nedaręs Kremlius pavertė krašto gyventojus šių dienų Rusijos politikos įkaitais, kelia psichoze ir žaidžia dvigubą žaidimą.

Gal tikimasi, kad katastrofų piešiniai paskatins galvoti ne Kremliui, o Briuseli, privers daryti išimtis Sengeno sutarties taisyklėse? Gal tikimasi, kad laikraščiu pumpuojama kaliningradiečiams baimė ir nevilts galų gale pasieks ir Maskvos mūrus, palenks juos nusikabinti nuo kaklo gimnase, mažiau priešintis, vardan žmonių gerovės, gintarinio krašto autonomijai ir naujam sueuropinimui?

Europos komisarai kalba aiškiai - išimčių kelionėms nebus, reikia dirbti ir pasirengti. Pasiūlymas Europai gali apmokėti, konsulatų įsteigs, o isterika nepada. Tačiau tokių gairių jau maža. Europa galėtų inicijuoti tikrus tarptautinius svarstymus, kam derėtų pavesti, Rusijai sutinkant, Kaliningrado-Karaliaučiaus ir to krašto su visais gyventojais globą. Tai reikštų kovą su skurdu, ligomis, tarša ir nusikalstamumu, rūpintis yra dėl ko. Gal Europos Sąjungai, gal kaimynams - Lenkijai, Lietuvai ir Švedijai? Svarbu, kad krašto gyventojai suvoktų, jog ir Europos Sąjunga, ir kaimynai - ne priešai, o ištista solidarumo bei paramos ranka. Tai visai kas kita negu beprasmiškai gąsdinimai, kad kaliningradiečiai "dar labiau atsiliksi" nuo kaimynų. Reikia judėti pirmyn, tada neatsiliksi.

Laiko pulsas

■ Atidaryta NATO karinė misija Maskvoje. Prieš keletus metus net tokia mintis būtų atrodžiusi šventvagiška. Šiandien Dž. Bušas ir V. Putinas demonstruoja pasauliui savitarpio supratimą ir draugystę. Maskvoje abiejų šalių prezidentai pasirašė naują strateginės ginkluotės apribojimo sutartį (SGA-3), pagal kurią abi pusės per dešimtmetį įsipareigoja savo turimų branduolinių užtaisų skaičių sumažinti dviem trečdaliais iki 1700-2200. Tiek JAV, tiek Rusija mažins branduolinius arsenalus savo nuožiūra. Amerikiečiai branduolinius užtaisus ir raketas sandėliuos, o rusai dalį raketų sunaikins, nes saugoti pasenusio tipo raketos yra ekonomiškai nuostolinga. JAV sprendimu, atsidėkojant Rusijai už paramą jos antiteroristinei kampanijai, buvo įkurta NATO ir Rusijos taryba, kur Maskva įgis lygiateisio partnerio statusą. Tačiau nei NATO plėtos, nei agresijos prieš kurią nors Šiaurės Aljanso narę atveju Rusija negaus sprendžiamąjį balso teisės. Būsimoms NATO narėms svarbu, kad Maskva negalėtų įtakoti jų saugumo garantijų. O kad tokių bandymų bus, galima neabejoti, nes Rusija niekada nebuvo atsisakiusi savo ekspansinės politikos artimiausių kaimynų atžvilgiu... Tik šį kartą bus veikiama per naftos ir dujų pramoninį kompleksą.

■ Vyriausybė skubos tvarka pritarė trijų įstatymų, reikalingų užbaigti "Williams International" ir "Jukos" sandoriui, projektams. Seime jie bus svarstomi ypatingos skubos tvarka. Pašalinus teisinę kliūtis baigti sandorį tarp "Williams" ir "Jukos" Rusijos naftos koncernas 10 metų garantuotą naftos tiekimą "Mažeikių naftai" po 5 mln. tonų naftos per metus. Ūkio viceministras N. Eidukevičius komentuodamas derybų eigą teigia, kad "Jukos" tiekiamos naftos kaina leis bendrovei dirbti pelningai. Seimo ekonomikos komiteto vadovas V. Uspaskichas vis dar nepraranda vilties, kad jo proteguojama Rusijos naftos bendrovė TNK galės dalyvauti "Mažeikių naftos" privatizavime, jei nebūtų pasirašytas sandoris su "Jukos". Pasak V. Uspaskich, TNK visą laiką siūlė geresnes sąlygas nei "Jukos". Ūkio ministras P. Čėsna šiuos siūlymus vertina kaip konkurentų bandymą sutrukdyti sandorį su "Jukos", o ne kaip rimtus pasiūlymus.

■ Žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) protrūkis Alytaus griežtojo režimo kolonijoje sukrėtė visuomenę. Premjeras A. Brazauskas šioje grėsmingoje situacijoje išlaikė olimpinę ramybę – jis tuo metu Paryžiuje dalyvavo gyvūnėlių infekcinių susirgimų simpoziume. Tuo tarsi demonstruodamas, kad ŽIV protrūkis vienoje iš įkalinimo įstaigų nėra tas įvykis, dėl kurio reikėtų atsisakyti savo suplanuotos turistinės kelionės į meilės miestą. Alytaus griežtojo režimo kolonijoje jau užfiksuoti 162 ŽIV atvejai, nors ištirta tik kiek daugiau nei pusė įkalinimų. AIDS centro specialistai prognozuoja, jog ištyrus visus nuteistuosius pakartotinai užsikrėtusiųjų šiuo mirtinu virusu gali padaugėti iki 500-600. Jie remiasi prielaida, jog inkubacinis infekcijos periodas nuo užsikrėtimo momento iki viruso aptikimo kraujyje svyruoja nuo dviejų savaitių iki 3 mėnesių, o ir patys nuteistieji teigia, jog vartojo intraveninius narkotikus net ir po pirmųjų mirtinos infekcijos nustatymo atvejų. AIDS centro specialistai teigia, jog norint ištirti visų asmenų, laikomų įkalinimo įstaigose, kraujo testus jiems reikės 300 tūkst. litų. Teisingumo ministras V. Markevičius pasiguodė, kad ministerijai tai dideli pinigai ir jis nežinąs, iš kur jų paimti. Žinant, kaip lengvai kairiųjų Vyriausybė švaistosi milijonais abejotinos vertės ir nesavalaikiams projektams, tai daugiau negu keista. Galima neabejoti, jog pinigai tyrimams bus surasti. Tačiau ar Vyriausybė pasiruošusi suvaldyti situaciją, kai ŽIV protrūkis prasiverš pro įkalinimo įstaigų užtvartą? Tai tik laiko klausimas. Gal jau laikas būtų sveikatos apsaugos ministrui baigti žaisti lyties pakeitimo klausimais, o imtis savo tiesioginių pareigų – reanimuoti prevencinę mediciną. AIDS šmėkla pasivys net ir pasikeitus lytį.

Juozas KUNDROTAS

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

Kurį laiką muitų lengvata dar turėtų galioti

Aiškėja lengvatų likimas labdarai, skirtai Laisvės kovų dalyviams ir buvusiems tremtiniais bei jų atminimo įamžinimui. Po to, kai Vyriausybė, derindama Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktus, pasiūlė Muitų tarifų įstatymo pataisas, kuriomis naikinamos minimos lengvatos, LPKTS kreipėsi į aukščiausią valdžios instancijas ragindama nebėgti pirma traukinio ir atsižvelgti į ypatingą Lietuvos padėtį: ES šalyse nėra sunkiai besiverčiančių nukentėjusiųjų nuo sovietinės okupacijos. Tad nereikėtų aklaiki derinti Lietuvos įstatymų su ES. Tada valdininkai žurnalistams prisipažino, kad jie bėga pirma traukinio ir kad nedėrėtų skubėti, kol Lietuva dar neįstojo į ES.

LPKTS maloniai atsakė vyriausiasis euroderybininkas P. Auštrevičius. Savo rašte jis paaiškino galimybes išlaikyti muitų lengvatas labdarai, skirtai Laisvės kovų dalyviams ir buvusiems tremtiniais bei jų atminimo įamžinimui.

“Kaip pavyko sužinoti neformalių konsultacijų metu, muitų lengvatos ES galioja tik importuojamoms medžiagoms, skirtoms tvarkyti ar puošti trečiųjų šalių karo aukų kapavietes. Kadangi Lietuva po įstojimo į ES nebebus trečioji šalis, šia lengvata nebebus galima naudotis automatiškai. Įstojus į ES Lietuva turėtų galimybę kreiptis į EK dėl lengvatos išsaugojimo, tačiau tam būtina rimta argumentacija”, - rašoma P. Auštrevičiaus rašte.

Tad siūlomas kompromisinis sprendimas – lengvatą naikinti ne nuo šių metų liepos 1 d., o nuo įstojimo į ES. Tiesa, rašte neužsimenama apie labdaros maitinimo lengvatas. Matyt, šis klausimas Seime dar bus svarstomas.

Lietuva pradėjo ruošti Europos Parlamento rinkimus

Pirmadienį Seimo valdyba sudarė darbo grupę Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo projektui parengti. Darbo grupei, kurios vadovu paskirtas socialdemokratas Justinas Karosas, įstatymo projektą parengti pavesta iki kitų metų pradžios. Lietuva ES nare tikisi tapti 2004 metais. Tais pačiais metais vyks ir rinkimai į EP. Tapusi ES nare, Lietuva turės 12 parlamentarų 732 narių Europos Parlamente. Lietuvos politikai, ir ypač jaunieji politikai, jau gerus metus kalba apie Europos Parlamentą. Daugelis jau dabar koreguoja sa-

vo politinę dislokaciją, tikėdamiesi būti išrinkti ten.

V.Landsbergis perspėja dešiniųjų partijų rinkėjus

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis aplinkraščiu kreipėsi į dešiniųjų partijų rinkėjus ragindamas nepasiduoti klaidinimams, stiprinti pilietinę jauseną, kritiškai ir valstybiškai mąstančių žmonių sąmonę.

“Propaganda, kuria smerkiama “ir kairė, ir dešinė”, jei pavyktų, daugiau padėtų kairei, kurios atstovai nevensia nė primityvaus antivakarietiško populizmo, naudingo Rusijos siekiams Lietuvoje. Tikslas - sutrikdyti rinkėjus, kad jie pradėtų blaškytis ir dairytis kokių nors neva valdžioje “dar nebuvusių” žadėtojų naujų-naujausios sąjungos. Sutrikimo atmosferoje sustiprės kraštutinių populistų pozicijos, o tie geriausiai sutaria savo kovoje ne prieš reformuotus komunistus, bet su komunistais prieš nuoseklią demokratinę dešiniąją kryptį. Tada stiprinami ir niekinantys nusiteikimai prieš savo valstybę apskritai, ir tiek pat pavojingos izoliacionistinės, pseudopatriotinės atsiskyrimo “nuo visų” nuotikos. Tokių reiškinų, rinkėjams nusivylus tariamu ar tikru partijų suvienodėjimu bei iliuziniais “trečiaisiais keliais”, jau pasirodė kai kuriose Europos valstybėse ir pakenkė jų prestižui. Lietuvai tai būtų labai žalinga”, - rašoma aplinkraštyje.

Pasak profesoriaus, piliečiai, kurie nebesikliauja sovietiniais biudžeto dalintojų pažadais, o nori tiesiog dirbti teisingesnėje valstybėje su demokratine vakarietiška ateities vizija, natūraliai linksta į dešinę - prie centro dešinės partijų, kurios nebijojo imtis reformų ir vesti šalį iš Rytų į Vakarus. Jų yra pakankamai daug, jiems priklauso šalies ateitis, jiems tenka atsakomybės pareiga - vienyti, neleisti suskaldyti.

Aplinkraštis skirtas ne tik Tėvynės sąjungos, bet ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos nariams. Beje, tai bene pirmas oficialus konservatorių dokumentas, kuriame, be artimiausių bendražygių – buvusių politinių kalinių ir tremtinių, įvardijami ir kiti bendražygiai – modernieji krikščionys demokratai. Tai negausi politinė organizacija, kuri Seime turi tris savo atstovus: Artūrą Vazbį, Egidijų Vareikį ir Algį Kašėtą. Seime jau kuris laikas konservatoriai mėgina pritraukti šiuos dešiniuosius, kuriuos savo draugėje labai norėtų matyti ir liberalai. Ne paslaptis, kad konservatoriai

jau yra pažadėję moderniesiems “prieglobstį”. Dabar belieka apsispręsti šiai partijai, kurią dar, be viso kito, skubina ir artėjantys rinkimai. Seime po pateikimo jau pritarė nutarimo projektui, kuriame siūloma eilinius prezidento rinkimus surengti šių metų gruodžio 22 dieną. O nustačius šių rinkimų datą bus skubama nustatyti ir savivaldybių rinkimų datą, kurią kairieji stengiasi suderinti su prezidento rinkimais.

“Paskelbus šią datą, jau kitą savaitę ateis pasiūlymas paskelbti tą pačią dieną ir savivaldybių tarybų rinkimus. Todėl dabar taip ir yra skubama”, - teigė V.Landsbergis.

Estų ir lietuvių Tėvynės sąjungos surėmė pečius

Gegužės 24 d. prie Vilniaus esančiame viešbutyje “Le Meridien Villon” atidaryta 20-osios Baltijos Asamblėjos (BA) sesija. 1991 metais įkurta BA vienija Lietuvos, Estijos ir Latvijos parlamentarai. Asamblėjos sesijos rengiamos du kartus per metus, pavasarį ir rudenį. Šių metų pirmąjį pusmetį BA pirmininkauja Lietuva.

Sesijoje Estijos parlamento narys Aimaras Altosaaras paragino apginti Baltijos šalių jaunuomenę nuo “Maskvos manipuliacijų”. Jam nerimą sukėlė neįprastas kai kurių Rusijos valstybinių institucijų ir Maskvos mero aktyvumas organizuojant tarptautinius renginius jaunimui. “Dėl kažkokios specifinės priežasties visi šie tarptautiniai renginiai buvo skirti Nepriklausomų Valstybių Sandraugos ir Baltijos šalims”, - stebėjosi A. Altosaaras.

Jis atkreipė dėmesį į birželio 14-23 dienomis Maskvoje rengiamas NVS, Baltijos šalių ir Rusijos regionų jaunimo sporto žaidynes, kurią finansuoja Maskvos vyriausybė. “Mes turime teisę ir pareigą atsisakyti Maskvos vyriausybės dovanų bei negalime Vakarų saugumo organizacijoms rodyti savo silpnumo ir nenuoseklumo”, - pabrėžė Estijos atstovas.

“Organizuodami “visasąjungines sporto varžybas” jie nori vėl atgaivinti “artimojo užsienio” doktriną, todėl mūsų užduotis yra apsaugoti savo vaikus nuo politinių Maskvos manipuliacijų”, - teigė A. Altosaaras, kuris priklauso Estijos parlamento opozicinei Tėvynės sąjungos frakcijai.

BA ketino svarstyti dokumentą, kuriame bus išreikšta jos dalyvių nuomonė apie žaidynes. Iškilmingas žaidynių šventinis atidarymas numatytas Baltijos šalims tragišką birželio 14 dieną. Dokumentą, kuriame Baltijos šalių sportinės organizacijos raginamos nedalyvauti renginyje, parengė Lietuvos delegacijos BA ir Seimo opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos narys Vytautas Landsbergis.

Ivykiai, komentarai

Įjungti mulkinimo bėgiai

Pasiskelbę kandidatais į prezidentus vadinamojo politinio elito veikėjai dar oficialiai neprasidėjus rinkimų kampanijai ėmė švaistyti rinkėjams fantastiškiausius pažadus. Antai “liaudžiai prašant” iškėlęs savo kandidatūrą į prezidentus dabar lyg ir liberalas, buvęs ilgametis Vilniaus miesto komjaunimo komiteto, Seimo narys A. Matulevičius pažadėjo surengti porą referendumų dėl prezidento galių sustiprinimo ir pakelti minimalų atlyginimą iki 1000 Lt, o pensijas - iki 500 Lt. Išgirdęs tokius pažadus, kitas būsimas kandidatas centristų lyderis K. Glaveckas iš pradžių net amo neteko. Tačiau neilgam. Patyręs ekonomikos profesorius tuoj pat paskelbė, jos tapęs prezidentu bemat sugrąžinsiąs sovietmečio tvarką - moterys vėl išeis į pensiją sulaukusios 55-erių metų, o vyrai - 60-ies. Paklaustas, iš kur gaus pinigų (specialistų paskaičiavimais, tam reikėtų kasmet 800 mln. Lt), centristų vadas nedvejojamas atsakė, jog iš privatizavimo fondo... Tačiau juk ir privatizuoti beveik nebeliko ko. “Gelbėtoja” Vyriausybė “Lietuvos dujas” jau pardavė tik už 116 mln. Lt. Pradžiai K. Glaveckas padovanojo vienai Kauno policijos nuovadai kelis dviračius ir žadėjo dar ką nors duoti. Gal aspirino, kaip tai daro vienas vadinamųjų socialdemokratų veikėjas, ar... pakelį sriubytės. Na, o garsusis perbėgėlis iš partijos į partiją ekspremjerą R. Paksą kol kas dovanėlių nedalija, bet plėšia daineles kartu su gerokai senstelėjusia estrados “žvaigždele”, buvusią vieną “širdžių premjero” įvaizdžio kūrėją. Aišku, ir dovanėlių bus. Nes pats pasakė, kad pinigų rinkimų kampanijai bus tiek, kiek reikės. Pradžiai pažadėjo sukurti Lietuvoje tokią demokratiją, kokios pasaulis dar nematė.

NATO Parlamentinės Asamblėjos raginimas

Bulgarijos sostinėje Sofijoje posėdžiavusi NATO Parlamentinė Asamblėja, kurios sesijoje dalyvavo ir Lietuvos Seimo delegacija, priėmė deklaraciją. Joje vienareikšmiškai raginama šių metų pabaigoje pakviesti į NATO septynias Rytų ir Vidurio Europos šalis. Tarp jų - ir Baltijos valstybes. Tokią deklaraciją NATO Parlamentinė Asamblėja priėmė vienbalsiai, tik vienam parlamentarui balsavus prieš. Įdomu, kad sesijoje dalyvavusi Rusijos delegacija pirmą kartą nepareiškė jokių prieštaravimų dėl galimos Aljanso plėtros. Nors šiomis dienomis Rusijos užsienio reikalų ministras I. Ivanovas Romoje pareiškė, kad “NATO plėtimasis į Rytus būtų klaida”.

Asamblėjos priimtoje deklaracijoje, Vokietijos siūlymu, buvo įvardytos valstybės, kurios turėtų būti pakviestos į NATO šių metų rudenį. Tai - Lietuva, Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija, Bulgarija ir Rumunija. Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Valionis optimistiškai pareiškė, kad kitame Prahos NATO viršūnių susitikime Lietuva jau dalyvaus kaip tikra Aljanso narė. Duok Dieve, tačiau labai nemaloniai nuskambėjo grupės Rusijos armijos generalinio štabo generolų kalbos, kad naujų narių priėmimas į Šiaurės Aljansą po Rusijos ir NATO tarybos sukūrimo jau vyks pagal kitas procedūras nei iki šiol.

Skaitytojai apie "Tremtinį"

Savaitraščio "Tremtinys" 500-asis numeris

(atkelta iš 1 psl.)

Manau, kad visi "Tremtinio" redaktoriai – Povilas Varanauskas, Vanda Poderytė, Romualdas Jurelionis ir Audronė Kaminskienė dirbo nuoširdžiai ir pasiaukojančiai, neleidami susvyruoti ar net užgesti kartais liekančiam vos ne vieninteliui tikrai patriotiškam laikraščiui. Nuoširdžiai dėkoju redaktoriams ir visiems redakcijos darbuotojams už jų pasiaukojamą darbą.

Atskirai noriu padėkoti LPKTS valdybos pirmininkui partizanui Antanui Lukšai už jo pastangas aprūpinti ir išlaikyti "Tremtinį". Be jo kruopštaus ir nuoširdaus darbo sunku įsivaizduoti reguliarią "Tremtinio" leidybą. A. Andriukaitienei – už mūsų leidinių siuntimą į užsienį.

Labai ačiū "Tremtinio" rėmėjams: Čikagos lietuvių tautiniams namams, Lietuvių partizanų globos fondui, Lietuvių tautos fondui, Bendram Amerikos lietuvių fondui, Kanados lietuvių fondui, Los Andžele lietuvių rėmimo sąjungai, Lemonto lietuvių fondui, fondui "Į Laisvę", Lietuvių nacionaliniam muziejui Čikagoje, Lietuvos dukterų fondui iš Floridos, Australijos lietuvių bendruomenei, Australijos lietuvių katalikų moterų draugijai, V. Mačiui ir V. Vaitekūnui iš Australijos, S. Sulai iš Santa Monikos ir kitiems užsienio lietuviams bei visiems mieliems skaitytojams, kurie prenumeruodami laikraštį svariai paremia jo leidybą.

Kartu norėčiau išreikšti keletą pageidavimų ir palinkėjimų, kurie, mano nuomone, padėtų "Tremtiniui" tapti dar populiareniu, daugiau

skaitomu laikraščiu.

Reikia plėsti rašinių tematiką. Norėtusi daugiau straipsnių apie kultūros reiškinius ir tautiškumo puoselėjimo problemas, apie gyvenimą Europos Sąjungos valstybėse. Išleidžiama nemažai knygų rezistencijos tematika, pasirodo vienas kitas filmas arba spektaklis partizanų kovų ar tremtinių gyvenimo temomis. Praverstų profesionalios recenzijos ir įdomios ištraukos iš naujų arba dar tik rašomų knygų. Rašiniuose apie partizanų kovas per daug detalizuojama išdavystės ir mirtys, net nepaminimi okupanto nuostoliai, vartojama KGB archyvų terminologija. Juk partizanai kovėsi drąsiai ir išdringai. Okupantas prieš partizanus siūsdavo dešimteriojai ar net šimteriojai didesnes pajėgas. Jų ir žūdavo kelis kartus daugiau.

Nutrūko diskusija apie LPKTS reformą, nepasirodo straipsniai apie artėjančius rinkimus. Būtų sveikintina, jei "Tremtinys" rašytų apie kitų politinių kalinių ir tremtinių bei partizanų organizacijų veiklą. Pageidautina jaunimo skiltis. Suprantama, kad platesnė tematika reikalauja ir didesnės apimties.

Manau, kad tobulinti "Tremtinio" turinį labai padėtų redakcijos kolegija, kuri jau keletą kartų buvo sudaroma, bet vis nepradeda dirbti.

Ir dar. Redakcija turėtų dažniau rengti skaitytojų konferencijas. Ir ne tik Kaune, bet ir kituose miestuose bei rajonuose. Tiesioginis bendravimas su skaitytojais kur kas geriau nei formalios anketos padėtų praplėsti prenumeratorių būrį.

Žiniasklaidai tolstant nuo istorinės atminties, užsakytiems straipsniams užgožiant tiesą, mes jau negalėtume gyventi be "Tremtinio". Šis laikraštis niekam nepavaldus ir nepaperkamas. "Tremtiniyje" randame daug reikalingos informacijos, pavartę jo puslapius prisimename laisvės kovų dalyvius, iki šiol tebeieškome nelaisvės keliuose dingusių artimųjų, gedime netekusių valandomis. "Tremtiniui" teko išgyventi ne vieną sunkią dieną, bet aš tvirtai tikiu, kad mes ir toliau jį skaitysime, kaip tai darome nuo pirmojo kuklaus numerio.

Dr. Povilas VARANAUSKAS,
Kovo 11-osios Akto
signataras, buvęs
"Tremtinio"
redaktorius

Laikraščio ištakos - klubo "Tremtinys" įkūrimas, kai 1988 m. rugpjūčio 26 d. Kaune, Architektų namuose, vyko politinių kalinių ir tremtinių pirmasis suvažiavimas. Pirmasis numeris buvo išleistas šiek tiek vėliau. Jį kaip redaktorius pasirašė tuometinis "Tremtinio" klubo sekretorius, nors oficialių įgaliojimų neturėjo. Vėliau man buvo pasiūlyta redaguoti laikraštį. Pradėjus jį spausdinti tekdavo važinėti į Vilnių, LKP Centro komitetą, gauti kiekvienam numeriui leidimą. Kai parašėme, kad Justas Paleckis buvo vienas didžiausių Lietuvos budelių, kitam numeriui leidimo negavome. Tada leidimus duodavo J. Paleckio sūnus Justas Vincas. Mums padėjo laikraštis "Atgimimas" – jis davė vieną puslapį.

Kiek vėliau tapome leidybine institucija. Gavome tada dar deficitinio popieriaus limitą ir pradėjome spausdinti. Rašėme, ką norėjome – kaip ir dabar.

Šiandien "Tremtinį" laikau tautos laisvės šaukliu. Jei šalyje būtų daugiau panašių laikraščių, manau, Lietuva gyventų teisingiau, gražiau ir laimingiau.

Už "Tremtinio" ateitį!

Edmundas SIMANAITIS

(atkelta iš 1 psl.)

"Tremtinys" buvo natūrali, veiksminga atsvara sovietmečio nostalgija besikamujančių tautiečių daliai ir jų (ar artimojo užsienio?) spaudai. Melo ideologija, melo politika, melu grįstas "teisingumas" buvo grindžiami "klasių kovos" principu, skelbiančiu neapykantą krikščioniškajai pasaulėjautai, neigiančią tautinę savimonę, absoliučiai atmetančią tautos apsisprendimo teisę.

"Tremtinys" – tai ne tik okupantų represijas patyru-

Vanda BRIEDIENĖ,
LPKTS tarybos
pirmininkė

"Tremtinio" skaitytojai su savo laikraščiu susitinka jau 500-ąją kartą. Tai ilgas kelias, kuriame būta visko: ir džiaugsmo, ir materialinių sunkumų, puikių straipsnių ir prastesnių komentarų, bet buvo tobulėjama. Šiandien minint "Tremtinio" jubiliejų nereikėtų užsiimti analize bei kritika, o paprasčiausiai pasidžiaugti, kad turime savo laikraštį.

Tai – vienintelis spaudos leidinys Lietuvoje, kuriame pateikiami autentiški pasakojimai ir liudijimai apie naikintus, kankintus, tremtus Lietuvos žmones, apie partizanų kovas, patriotizmą, moralines nuostatas ir vertybes, kurias šie žmonės gynė. Vertingiausia yra tai, kad išlikusių gyvų žmonių liudijimai yra ne žurnalistų užsakyti straipsniai, o tikra Lietuvos istorija. Ji neiškraipyta, nepagražinta, užrašyta ne politikų ar istorikų, o paprastų žmonių.

"Tremtiniyje" pateikiama tokia istorija, kurios daugelis, ypač jaunimas, nežino.

Prof. Arimantas DUMČIUS,
Lietuvos žmogaus teisių
gynimo asociacijos
pirmininkas, Europos
Sąjungos ateities
Lietuvos forumo
tarybos narys

sios tautos dalies tribūna. "Tremtinys" kalba lūpomis tų šimtų tūkstančių žuvusių kovose, nukankintų lageriuose, mirusių tremtyje. Ir tai yra viena iš didžiųjų moralinės atsakomybės pareigų, kurių imtis išdrįsta toli gražu ne kiekvienas spaudos leidinys. Genocido nusikaltimų atskleidimas – būtina tautos sveikėjimo sąlyga. Šio balso negirdėdami sumenkintume net pačią laisvės idėją.

"Tremtinys" reaguoja į visus svarbiausius vidaus ir užsienio politikos įvykius, dažnai apnuogindamas valdžios atstovų ar dalies pilie-

Jos nenori žinoti ir genocidą vykdžiusieji... Kas teisingiau ir tikroviškiau papasakos apie KGB Lukiškių kameras, jei ne tie, kurie ten buvo įmesti be teismų ir be kaltės? Kiti leidiniai tai nutyli...

Tačiau istorijos neperrašysime. Tegu ateinančios kartos sužino tiesą. Manau, kad tie straipsniai, kuriuos parašė gyvi anų dienų liudininkai praėjus daugeliui metų, Lietuvos istorikams bus nemenkas atradimas.

Visų "Tremtinio" skaitytojų vardu sakau ačiū tiems, kurie savo išgyvenimų liudijimus, sunkiausių valandų aprašymus siunčia "Tremtiniui". Jūs padedate išsaugoti atminimą ir istoriją.

Žvelgiant iš praeities toliu drąsiai galima pasakyti, kad "Tremtinys" atliko reikšmingą vaidmenį tautinio Atgimimo, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir įtvirtinimo laikotarpyje. Jis ir šiandien mobilizuoja politinius kalinius ir tremtinius, rezistencijos dalyvius, tuos, kurie yra nuosekliausi ir ištvermingiausi Nepriklausomybės siekių gynėjai, bekompromisai oponentai Lietuvos istorinės atminties ir idealų "revizoriams" bei perrašinėtojams.

Linkiu "Tremtiniui" ir jį leidžiančiam kolektyvui sėkmės propaguojant besikeičiančio pasaulio pozityvias idėjas ir Lietuvai siekiant šviesesnės ateities.

Ona PADVARIETIENĖ,
buvusi politinė
kalinė,
Lietuvos žurnalistų
draugijos narė

Elvyra ŽEIŽIENĖ

“Nenuskęsta vilties šuliny...”

Tremtyje augusi dailininkė, Kauno skiautinių klubo vadovė Onutė Kujelienė sakė, jog ten, tremtyje, išmokusi iš nieko padaryti daug ką. “Visų mūsų drabužiai buvo lopus ant lopo, tačiau skiautinių menu susidomėjau ne iš naivumo ar neturto”, – kalbėjo dailininkė, neseniai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kauno skyriaus salėje vėl surengusi naują parodą “Drugiai”.

Skiautinius “atrado” Amerikoje

Dailininkė papasakojo, jog skiautinių meną ji atrado Jungtinėse Amerikos Valstijose. Ten ji lankėsi du kartus. Pirmą kartą – kai prieš dešimt metų su Lietuvos delegacija vyvavo Los Andžele surengtose Lietuvių dienose. Tuo metu ji dirbo drabužių modeliotoja, kūrė eksperimentines drabužių kolekcijas “Vaivorykštės” fabrike. Amerikoje susipažino su Vašingtono lietuvių moterų draugijos pirmininke Genovaite Vasaitiene, kuri ir pakvietė ją surengti autorines parodas.

1995 m. dailininkė Onutė Kujelienė per pusmetį su savo kolekcijomis aplankė Niujorko, Baltimorės, Klivlendo parodų galerijas. Ne tik rodė tai, ką sukūrė pati, bet žvalgėsi po parodų sales į kitų menininkų darbus. Čia jai labai patiko skiaučių meno darbai. Susipažino su menininkėmis Gražina Narkus-Kramer, Ramute Aidis ir kitomis skiautininkėmis. Pamėgino kurti pati. Pavyko. Grįžusi į Lietuvą subūrė skiautinių klubą “Skiaučių menas”, kuris gyvuoja septynerius metus ir turi per penkiasdešimt narių. Surengta daugybė teminių parodų Lietuvoje ir svetur: Graikijoje, Danijoje, Vokietijoje. Kiekviena paroda turi savo pavadinimą: “Mano Tėvynės įvaizdis”, “Mano jūra”, “Lietuvių pasakos ir legendos”.

Mielliausia gimtinėje

Onutė Kujelienė sako, kad nors daug kur yra tekę pabuvoti ir įvairiausių apdovanojimų pelnyti, tačiau mielliausia jai parvykti į gimtuosius Siesikus Ukmergės rajone. Siesikų kultūros centre ji buvo surengusi parodą, susitiko su moksleiviais. Čia, anot jos, gavo patį brangiausią ap-

Dailininkė Onutė Kujelienė

dovanojimą – nuoširdų žemietės įrašą parodos lankytojų knygoje: “Tegul Dievulis Jus laiko savo delne”.

Į tremtį vystyklusose

Turbūt tik Jo globa padėjo išlikti partizano Alfonso Atkočiūno našlei Onai su kelių mėnesių naujagime Onute, devynerių ir vienuolikos metų dukrelėmis šaltojoje Igarkoje 1948-aisiais. Mažajai Onutei Lietuva buvo svajonių šalis. Apie Lietuvą ilgėsingai pasakojo jai mama ir vyresniosios sesutės. Lietu-

vo liaunų pečių. Gerų žmonių pagalbos mergaitei likimas negailėjo, tuo ji džiaugiasi ir dabar. Vėliau ištekėjo, susilaukė sūnaus ir dukters. Dirbo mėgiamą darbą, iš kurio didelių turtų nesusikrovė, tačiau gavo nuostabią galiomybę – pamatyti pasaulį.

Skaudus atminimas

Dailininkė sakė: nors po tremties praėjo daug metų, tačiau skaudūs prisiminimai gyvi kaip šiandien. Tėčio ir jo bendražygių žūtis – skaudi, atri žaizda. Jos rūpesčiu partizanų žūtis vietoje pastatytas kryžius su užrašu: “Atkočiūnas Alfonsas ir kiti, kurie žuvo su žodžiais lūpose: “Sielas atiduodam Dievui, o gyvybę Tėvynei”. Onutė neslepia ašarų pasakodama, kad tėtis žuvo būdamas vos trisdešimt trejų, taip ir nepaliekęs mažylės ant rankų.

Dalijanti grožį

Dailininkė daug triūso ir širdies įdėjo 1996 metais rengiant respublikinę dailės parodą “Tremties atmintis”. Kauno paveikslų galerijoje galėjome išvystyti tremtinių menininkų kūrybą.

Grupelė vaikų, A.Jonaičio lydėtų iš Igarkos į Lietuvą. Onutė Atkočiūnaitė-Kujelienė pirmoji iš kairės

va mažajai tremtinei “kvepėjo” obuoliais, duona ir dar daugybe visokiausių dalykų, kurių stigo alkanajoje tremtyje. Į gimtinę ji sugrįžo pirmoji – parkeliavo į Lietuvą būdama dešimties metų su tremtinių vaikų grupe, pargabenta valdžios leidimu. Tėvų namai buvo sudeginti, kaimynai taip pat ištremti. Onutė apsigyveno pas neregę tetą Padubičių kaime, Ukmergės rajone. Čia baigė septyniąsias klases. Mokėsi gerai, mėgo piešti. O būdama trylikos atvyko mokytis į Kauno aukštesniąją meno mokyklą. Paauglei teko užsikrauti visą savarakiško gyvenimo našta ant sa-

bebūčiau gyvena many, / nenuskęsta vilties šuliny...”

Vartydama dailininkės parodų atsiliepimų knygą skaičiau daugybę nuoširdžių padėkos ir susižavėjimo žodžių, skirtų Onutei Kujelienai ir jos bendramintėms. Parašytų lietuviškai, estiškai, rusiškai. Vieniems šie darbai – pavyzdys, kaip mažais dalykais išradingai galima praskaidrinti buitį, kitiems – tai nuostabi šventinė nuotaika, kelionė į spalvų, harmonijos ir neišsėmiamos kūrybinės fantazijos pasaulį.

Nuotraukos iš asmeninio albumo

Kviečia Utena

Birželio 7-8 d. visi į Uteną

Birželio antrą savaitgalį iš visos Lietuvos sugužės sveteliai į Uteną, į VI tradicinę politinių kalinių ir tremtinių dainų ir poezijos šventę “Leiskit į Tėvynę”. Šventės išvakarėse pakalbinome LPKTS Utenos skyriaus pirmininką ir renginio iniciatorių Vincą BLIZNIKĄ.

- Tapti šios šventės šeimininkais buvo uteniškių noras ar lemtis?

- Gal visko po truputį. Tokių švenčių rengimo vietą sprendžia LPKTS valdyba. Atsižvelgiama į apskrities galimybes, skyriaus kūrybinį potencialą, geografinę padėtį, miesto ir supančios gamtos grožį. Kai buvo pasiūlyta VI dainų šventę surengti Utenoje, nesipriešiname galvodami, kad pas mus ji bus įspūdingiausia ir gražiausia. Dabar taip vertinti nedrįstume...

- Norėtume išgirsti apie šios dainų šventės ypatumus.

- Pirmiausia - tai dvasingumas. Toje vietoje, kur vyks dainų šventė, bus aukojamos šv. Mišios. Tai sukonzentruos dėmesį į renginio meninę bei dvasinę dalį. Ši dainų šventė jau šeštoji, tad galime pasinaudoti ankstesnių renginių patirtimi. Į šventę kviečiame bent dviem valandomis anksčiau, kad žmonės galėtų pabendrauti, pasižmonėti.

- Labai įspūdinga, kad ši šventė prasideda poezijos vakaru. Gal išduosite paslaptį, koks tai bus vakaras?

- Poezijos popietė ar vakaras prasidės devizu: “Tavęs mums niekas nepakeis”. Rengdamiesi šventei skelbėme geriausio poezijos rinkinio tremties tema konkursą. Vertinimo komisija susumuos rezultatus ir juos paskelbs poezijos vakaro metu.

- Ar daug suvažiuos šventės dalyvių ir svečių?

- Tokiomis šventėmis kaip ši stengiamės įrodyti, kad mūsų gyvenime daugiau džiaugsmo nei liūdesio. Dalyvaus 35 chorai - apie 1500 dainininkų. Svečių tikimės sulaukti daug, taip pat ir jaunimo. Būtų smagu, jei kiekvienam atlikėjui plotų ne mažiau kaip trys žiūrovai. Apie šventę buvo rašyta ir Amerikos lietuvių spaudoje, ir respublikiniuose leidiniuose (ypač dažnai - “Tremtinyje”).

- Ar atsirado šventės rėmėjų ir aktyvių pagalbininkų?

- Kaip gi be jų? Pasaulis - ne be gerų žmonių. Jiems iš anksto dėkojame.

- Ar jau žinote, kur vyks VII poezijos ir dainų šventė?

- Kol kas nežinau. Šį klausimą spręs LPKTS valdyba.

- Dėkoju už pokalbį.

Kalbiņa Aušra SUOPYTĖ

Nuomonė

Atsiliepkime į mons. A.Svarinsko raginimą

Perskaičiau “Atvirą laišką premjerui A.M.Brazauskui”, parašytą mons. Alfonso Svarinsko, paskelbtą “Tremtinyje” Nr.18. Esu labai sujaudinta monsingo pilietinės drąsos ir gilaus proto, įtikinančiai nušviečiančio A.Brazausko “istorinę veiklą” Lietuvos labui.

Sutinku su visais straipsnyje išsakytais kaltinimais premjerui ir visiškai palaikau autoriaus nuomonę, kad šis “tautos gelbėtojas” labai pakenkė Lietuvos prestižui ir žmonių gerovei. Manau, šis straipsnis turėtų kabėti ant kiekvieno stulpo, ant kiekvienos tvoros ir skelbti žmonėms apie tą pavojų, kurį kelia valstybei šis komunistų reliktas, persikrikštijęs socialdemokratu, t.y. liaudies gynėju. Iš tiesų jis yra valstybės griovėjas, savo ambicijų ir interesų gynėjas, pamynęs visus moralės principus, didžiausias ir išradingiausias

melagis. Ne vieta jam premjero krėsle, o jau, neduok Dieve, taps prezidentu - visai prapulsiame.

Mūsų tauta jau dabar jaučia ant savo kailio ministrų kabineto iniciuotų įstatymų (ir jų pataisų) žalingą poveikį, žlugdantį valstybę ir skurdinantį žmones. Kas bus toliau, baisu ir pagaltoti! Juk Brazausko kadencija premjero poste dar tik prasideda. Ką dar sugalvos ir įgyvendins artimiausiu laiku šis išradinigas politikas “žmonių labui”?

Lietuvos žmonės, nelikite abejingi monsingo A.Svarinsko raginimui, kad A.Brazauskas atsistatydintų iš savo pareigų. Pats jis to tikrai nepadarys, jei mes visi tylėsime ir tik dejuosime. Atsiliepkite į kunigo A.Svarinsko žodžius, išsakytus laiške: “Gelbėkime tai, ką dar galime išgelbėti. Gelbėkime save, savo vaikus ir mūsų ateitį.”

Birutė TUTORAITYĖ

Pabaiga.
Pradžia Nr. 40

Žvalgas įdavęs jai trisdešimt tūkstančių rublių, ginklą ir trisdešimt šešis labai smulkiu šriftu spausdintus atsišaukimus, kuriuos platinti pataręs tik patikimiems žmonėms. Ginklą ir pinigų Sakalas prašęs perduoti Kauno medicinos instituto studentui Juozui Ūsaičiui, kuriam partizanai buvo pavedę įsteigti institute slaptą pasipriešinimo okupantams organizaciją, bet jis, vos spėjęs parinkti žmones, buvęs areštuotas. Sakalas Lieponytę kvietęs dalyvauti gegužės 20 dieną septintą valandą ryto Agurkiškės miške vykstančiame desantininkų susitikime su vietiniais partizanais.

- O kaip aš dabar ten nueisiu, kad sėdžiu čia uždaryta... Lieponytė, gerai nesuvokdama savo padėties, verkė ir guodėsi agentei, kad negalėsianti dalyvauti susitikime. "Labai verkė, kad negali dalyvauti", - pabrėžia agentė savo pranešime.

Lieponytė viskuo besido-

minčiai "draugei" išpasakojė viską, ką žinojo apie desantininkus. Pasakė, kad laukiama atvykstant dar vienos desantininkų grupės. Mergina agentei sakėsi labai bijanti, kad Ūsaitis tardomas nepasakytų, jog iš Sakalo gauti pinigai ir atsišaukimai paslėpti pas jos, Lieponytės, draugę. Baiminosi, kad neareštuotų Kauno medicinos instituto rektoriaus, kuris jai daug padėjęs ir viską žinąs apie jos pagrindinę veiklą.

Tuoj pat buvo sulaikyti Lieponytės draugė, rektorius Šileikis ir septyni medicinos instituto studentai.

Gegužės 23 dieną Lieponytė buvo ilgai tardoma. Tardymas pradėtas 10 val. 30 min., užbaigtas 16 val. 40 min. Po tardymo Klementina Lieponytė kameroje nusižudė.

Ištrauka iš apžiūros protokolo:

Prižiūrėtojas Levšanas, pro durų akutę nematydamas areštuotosios, pranešė apie tai VK budėtojų. Atidarius kameros duris rasta Lieponytė, pasikorusi ant poros šilkinų kojinių, kurias ji buvo surišusi, pririšusi prie lentynėlių ir, klūpodama ant kelių, užsinėrusi ant kaklo kilpą.

Gegužės 20-osios rytą tyliai sulaikytas ryšininkas Šapalas - eigulys Vincas Kazlauskas. Vos pradėtas tardyti Kazlauskas davė išsamius parodymus, papasakojo apie visus jam žinomus bunkerius. Paminėjo ir Čigono bunkerį, esantį už kilometro nuo jo namų, išvardijo jame gyvenančius partizanus, pasakė, kad neseniai čia apsigyveno ir pora desantininkų. Saugumas skubiai organizavo bunkerio paėmimo operaciją. Tos pat dienos vakare čekistinis karinis būrys, vadovaujamas

Birutė ADOMĖNIENĖ

Gegužės atmintis

Ištrauka iš spaudai rengiamos knygos "Likviduoti Skirmantą"

Kauno srities MGB valdybos 2-N skyriaus kapitono Dušanskio, Altoniškiuose apsupo požeminį bunkerį, kurį parodė drauge su kareiviais vedamas Kazlauskas. Kareiviams pakėlus užmaskuotą liuką, iš bunkerio pasigirdo ketvertas šūvių. Kareiviai šaudydami lipo žemyn į bunkerį. 1951 metų gegužės 20 dieną žuvo Tauro apygardos štabo ūkio dalies viršininkas Čigonas - Juozas Totoraitis, žvalgas radistas Rytis - Benediktas Trumpys, Tauro apygardos Žalgirio rinktinės partizanė Tigrienė - Marcelė Žindžiuvienė, žuvusio Žalgirio rinktinės vado Tigro žmona, ir Žalgirio rinktinės partizanė Danutė (Valerija) - Valerija Liktaraitė.

Tauro apygardos Žalgirio rinktinės partizanas Žilvitis - Petras Vengraitis paimtas gyvas.

Sunkiai sužeistą, sąmonę praradusį Žilvitį ištraukė iš bunkerio. Kai atsipeikėjo, pirmiausia pamatė laužą. Aplink laužą spietėsi kareiviai. Pastebėję, kad sužeistasis atsigavo, kareiviai ėmė kaitinti ugnyje šautuvo durtuvą; iešmas jau įkaito, sakė jie, tuoj kepsim banditą. Badė įkaitintu iešmu, kankino ilgai, žiauriai...

Bunkerį išdavęs eigulys Vincas Kazlauskas paleistas laisvėn.

Demonas ir Sakalas sužinoję, kad paimtas Čigono bunkeris, užėjo pas Kazlauską pasiteirauti, ar šis nenumaņas, kas galėjo išduoti. Kazlauskas pasakė, kad bunkerį tikriausiai bus išdavusi Stasė Venytė, kuri yra areštuota. Ištrauka iš Kazlauskos tardymo protokolo:

Apie tą bunkerį valdžios organams pranešiau aš, bet kai susitikau su Sakalu ir Demonu, jiems pasakiau, kad nežinau, kas jį išdavė. Pasakiau, kad tikriausiai bunkerį išdavė Venytė ir Ūsaitienė, kurios yra areštuotos.

LGGRT centro Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Kazimieras Strauka, ryšininkas, Šilutės apskr. Švėkšnos valsč. Kęstučio apyg. Žalgirio būrys 1948-1953 m. **Kazimieras Šerpetauskas**, ryšininkas, Tauragės apskr. Šilalės valsč. Šalnos būrys 1944-1952 m.

Aldona Ūsienė-Aloburdaitė, ryšininkė, Marijampolės apskr. Iglirkėlių valsč. 1944-1947 m.

Bronius Vičkačka (po mirties), partizanas, Alytaus apskr. Daugų valsč. Dainavos apyg. Geležinio Vilko rinktinė Žaibo būrys 1946-1949 m.

Vaclovas Mikas Vyšniauskas (po mirties), ryšininkas, Marijampolės apskr. Sasnavos valsč. 1944-1945 m.

Viktoras Žindžius (po mirties), partizanas, Šakių apskr. Paežerėlių valsč. 1946-1950 m.

Leonas Žutautas (po mirties), rėmėjas, Telšių apskr. Nevarėnų valsč. 1946-1949 m.

* * *

Antanas Adomonis (po mirties), rėmėjas, Utenos apskr. Anykščių valsč. Dragūno būrys 1944-1947 m.

Klemensas Ašmonas (po mirties), ryšininkas, Marijampolės apskr. ir valsč. 1944-1945 m.

Petras Ašmonas (po mirties), partizanas, Marijampolės apskr. ir valsč. Buloto būrys 1944-1947 m.

Felicijona Balčikonienė-Krikštanavičiūtė (po mirties), ryšininkė, Panevėžio apskr. ir valsč. 1944-1949 m.

Antanas Bartkevičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžio apskr. Subačiaus valsč. 1941 06 22-28

Juozapas Bėrontas (po mirties), karys, Kretingos apskr. Salantų

valsč. Vietinė rinktinė 1944 02 16 - 1944 05 15

Adolfas Bielinis (po mirties), partizanas, Švenčionių apskr. Tverečiaus valsč. Vytauto apyg. Tigro rinkt. 1950-1951 m.

Antanas Balčiūnas, ryšininkas, Panevėžio apskr. Ramygalos valsč. Vėtros būrys 1945-1946 m.

Petras Bučinskas (po mirties), partizanas, Panevėžio apskr. ir valsč. Vyčio apyg. Vaitelio būrys 1944-1945 m.

Antanas Budrys (po mirties), partizanas, Panevėžio apskr. Ramygalos valsč. Vyčio apyg. Rupūžėno būrys 1944 07 - 1944 12

Stanislovas Butkus, ryšininkas, Raseinių apskr. Betygalos valsč. Kęstučio apyg. Birutės rinkt. 1946-1952 m.

Petras Daškevičius, ryšininkas, Panevėžio apskr. ir valsč. Vyčio apyg. Šermukšnio būrys 1944-1952 m.

Adelė Gecevičienė-Jaruševičiūtė, ryšininkė, Marijampolės apskr. Prienu valsč. 1945-1946 m.

Palmyra Gestautienė-Dargužaitė, pogr. organ. narė, Tauragės apskr. Šilalės valsč. LLA narė 1945-1948 m.

Antanas Gliožeris (po mirties), partizanas, Kretingos apskr. Mosėdžio valsč. Kardo rinkt. Vizbuto būrys 1950-1953 m.

Juozas Gogelis (po mirties), rėmėjas, Panevėžio apskr. Šimonių valsč. 1945-1947 m.

Marė Gudienė-Minkevičiūtė, ryšininkė, Kupiškio apskr. ir valsč. Daktaro būrys 1944-1951 m.

Monika Gumuliauskaitė (po mir-

ties), ryšininkė, Telšių apskr. Varnių valsč. Žemaičių apyg. 1949-1950 m. **Česlovas Algirdas Jančiauskas** (po mirties), pogr. spaudos platintojas, Marijampolės apskr. Prienu valsč. 1944-1946 m.

Tadas Jonušas, karys, Plungė, Vietinė rinktinė 1944 02 16 - 1944 05 15 **Pranciškus Jukna** (po mirties), sukilimo dalyvis, Trakų apskr. Žiezmarų valsč. 1941 06 22-28

Monika Juodžiukynienė-Šiugždiņytė, ryšininkė, Marijampolės apskr. Prienu valsč. 1944-1948 m.

Antanas Kairys (po mirties), partizanas, Kėdainių apskr. ir valsč. Motiečiaus būrys 1944-1945 m.

Zofija Karpinskienė-Vižnītė, ryšininkė, Anykščių apskr. Troškūnų valsč. Šarūno būrys 1945-1949 m.

Steponas Kaziela (po mirties), partizanas, Utenos apskr. ir valsč. Alberto Dudėno būrys 1944-1946 m.

Ona Kaziukonytė, ryšininkė, Varėnos apskr. ir valsč. Šermukšnio būrys 1945-1950 m.

Juozas Kederys, partizanas, Prienu apskr. Birštono valsč. 1946-1948 m.

Angelė Kondratavičienė-Maminiškytė, ryšininkė, Utenos apskr. Tauragnų valsč. Vytauto apyg. Lokio rinkt. 1949-1951 m.

Julijona Krasauskienė-Karbauskaitė, rėmėja, Tauragės apskr. Žygaičių valsč. 1946-1950 m.

Marytė Krisiulevičienė-Rakauskaitė, ryšininkė, Utenos apskr. Molėtų valsč. Žaibo būrys 1946-1948 m.

Petras Krisiulevičius (po mirties), partizanas, Alytaus apskr. Daugų

valsč. Žaibo būrys 1945-1948 m. **Aldona Kuliešienė-Narbutaitė**, rėmėja, Rokiškio apskr. Pandėlio valsč. 1944-1945 m.

Antanas Kupčiūnas, ryšininkas, Alytaus apskr. ir valsč. Dainavos apyg. Dzūkų rinkt. 1945-1954 m.

Joana Kurmilavičienė-Jakštaitė, rėmėja, Kaišiadorių apskr. ir valsč. 1944-1949 m.

Veronika Danutė Labanavičienė-Kazėnaitė, ryšininkė, Biržų apskr. N.Radviliškio valsč. 1944-1949 m.

Petras Algirdas Laukaitis (po mirties), karys, Marijampolė, Vietinė rinktinė 321 batalionas 2 kuopa 1944 02 16 - 1944 05 15

Zofija Lenkaitienė-Bartušytė, ryšininkė, Tauragės apskr. ir valsč. 1945-1953 m.

Aldona Ona Leonienė-Minkevičiūtė, rėmėja, Kupiškio apskr. ir valsč. 1944-1949 m.

Vincas Liukinevičius (po mirties), ryšininkas, Vilkaviškio apskr. ir valsč. 1945-1946 m.

Kazimira Birutė Maleckienė-Bajorūnaitė, ryšininkė, Biržų apskr. N.Radviliškio valsč. 1944-1953 m.

Algimantas Malinionis, rėmėjas, Marijampolės apskr. Kalvarijos valsč. 1945-1947 m.

Juozas Marcinkevičius (po mirties), ryšininkas, Švenčionių apskr. Ignalinos valsč. 1944-1945 m.

(B. d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. 31 41 57.

Dešiniojos partijos - kartu

Artėjant savivaldybių rinkimams dešiniojos pakraipos partijos tarp bendraminčių ieško sąlyčio taškų. Akivaizdus to pavyzdys – TS (LK) Molėtų skyriaus susirinkimas, į kurį buvo pakviestas LPKTS Molėtų skyriaus pirmininkas A.Meilus. Sudarytas bendras rinkimų štabas. Į jį išrinkti ir buvę politiniai kaliniai bei tremtiniai - B. Budrys, S.Aleksiejūnas, T.Šakienė ir kt.

Susirinkusieji kalbėjo apie politinę bei ekonominę padėtį, politikų daromas klaidas, savivaldybių įtaką šalies gyvenime. Savivaldybių rinkimuose turėtų lemti asmenybės ir jų politinė nuostata, kalbėjo susirinkimo dalyviai. Susirinkime buvo aptartos galimos būsimojo prezidento kandidatūros.

Algirdas MEILUS

Norilsko Vyčių bendrijos suvažiavimas

Gegužės 25 d. Kauno įgulos karininkų ramovėje įvyko Norilsko Vyčių bendrijos XIV suvažiavimas. Įžanginį sveikinimo žodį tarė LLKS štabo viršininkas V.Balsys. Sudainuotas Norilsko Vyčių bendrijos himnas, tylos minute pagerbti mirę Bendrijos nariai.

Kalbėjo bendrijos pirm. Bronius Zlatkus. Buvo išreikštos mintys apie dabartinę politinę padėtį Lietuvoje, priešrinkiminį agitacinį darbą. Taip pat nuspręsta dėl ateities reikalų bei darbų. Į prezidiumą vienbalsiai išrinkti V.Kaziulionis iš Varėnos ir V.Balsys.

Kalbėjo svečiai Viktoras Vilčinskas, Bronius Skardžius, Romualdas Gasickas iš Šiaulių perskaitė savo eiles apie tremtį. V.Musteika perskaitė kreipimąsi į LR Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę. Mintimis pasidalijo Justinas Garšva, Antanas Mozeris iš Marijampolės, Povilas Kadžionis iš Biržų, Augustinas Švenčionis. Nuspręsta, kad kitas Norilsko Vyčių bendrijos suvažiavimas įvyks 2003 m. gegužės-birželio mėn. Vilniuje.

Gintaras VENCKUS

Skelbimai

Birželio 2 d. (sekmadienį) 14 val. Klaipėdos aukštesniosios technikos mokyklos salėje (Bijūnų g. 10) vyks knygos "Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas" pristatymas.

Dalyvaus Kongreso dalyviai, bus galima įsigyti šią knygą. Kviečiame dalyvauti.

Organizatoriai

Antanas V.Kramilius kreipiasi į Kazlų Rūdos apylinkės žmones, pažinokusius buvusį plechavičiuką **Praną RIMKEVIČIŲ**, kilusį iš Lepšių kaimo, Lukšių valsč., Šakių apskr. Jis tarnavo 310 batalione Serežiuje, vėliau Šalčininkėliuose. Pajutęs pavojų P.Rimkevičius su uniforma ir ginklu iš Jasiūnų pasitraukė į Lepšius. 1989 m. man nepavyko rasti šio piliečio ir sužinoti, kam jis dirbo sugrįžus raudoniesiems 1944 metais.

P.Rimkevičius turėtų atskleisti paslaptį, kur dingo Lepšių kaimo ūkininkas Antanas Petkūnas, kurį P.Rimkevičius vedė pas partizanus. Žinantys apie P.Rimkevičių rašykite adresu: Antanui Kramiliui OAM

83 Queen St. Canley Heights N.S.W. 2166 Australia.

Aš, **Emilija JOČIŪNAITĖ**, norėčiau, kad atsiliptų buvusios mano draugės politinės kalinės, kalėjusios 1948-1951 m. Komijoje (Archangelsko sr.), Molotovsko moterų lageryje. Gal atsiliptų jų giminės ar pažįstami.

Ką nors apie jas žinantys parašykite man adresu: Emilijai Jočiūnaitei, Judiškio k., Antakalnio pašt., Kaišiadorių raj.

Kviečiame

Birželio 1-2 d. 8 val. "Kuršių nerija". Kaina 75 Lt.

Birželio 1 d. 10 val. "Kaunas – fortifikacinė tvirtovė". Kaina 9 Lt.

Birželio 5 d. 10 val. "Lekėčių krašto partizanų takais". Kaina 13 Lt.

Birželio 6 d. 12 val. "Kaunas – Lietuvos aviacijos lopšys". Kaina 9 Lt.

Birželio 7 d. 10 val. "Kauno parkai ir šilai". Kaina 9 Lt.

Birželio 8-9 d. 6 val. "Mažoji Lietuva – Kaliningrado sritis". Kaina 114 Lt.

Vaikams 25 proc. nuolaida. Keliavusiems į 2 ekskursijas, trečioji – nemokama ir prizas!

Informacija: tel. (8-37) 321593, mob. (8-689) 54571 arba adresu Laisvės al. 39, II a., 1 kab.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Vaclovas Kinderis 1911-2002

Gimė Bijotų k., Skaudvilės valsč., Tauragės apskr.

1951 m. ištremtas su šeima į Krasnojarsko kraštą. Į Lietuvą grįžo 1957 m.

Palaidotas Šilalės raj., Girdiškės parapijos kapinėse.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Šilalės skyrius

Juozas Žymančius 1927-2002

Gimė Kirtimų k., Šilalės valsč., Tauragės apskr.

1950 m. su šeima ištremtas į Krasnojarsko kraštą. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Apsigyveno Gulbiškių k., Šilalės raj.

Palaidotas Žvingių kapinėse.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Šilalės skyrius

Albertas Lūža 1923-2002

Gimė Plungės raj., Mižuikių k. Kalėjo Komijoje, Vorkutoje. Grįžęs į Lietuvą gyveno Kretingoje. Dirbo melioratoriumi.

Žuvo autoavarijoje.

LPKTS Kretingos skyrius

Adelė Dominauskaitė- Motiejūnienė 1925-2002

Gimė Šiaurės Lietuvoje. Iki 1949 m. dirbo tėvų ūkyje Joniškio raj., Vagariškių k. Nuo 1949 m. gyveno ir dirbo Šiauliuose. 1951 m. ištremta į Krasnojarsko kr., dirbo miško darbus. Grįžusi į Lietuvą ištekėjo už buvusio politinio kalinio.

Palaidota šalia vyro Romainių kapinėse, Kaune.

LPKTS Kauno skyrius

Vincas Vaisieta 1929-2002

Gimė Perlojos k., Varėnos raj., ūkininko šeimoje. 1947 m. su motina ir broliu ištremtas į Tiumenės sr., Baikalo raj. 1958 m. grįžo į gimtąją Perloją, dirbo dažytoju. Užaugino dukrą ir sūnų.

Palaidotas Perlojos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą, sūnų ir artimuosius.

LPKTS Varėnos skyrius

Leonas Jakubauskas 1918-2002

Gimė Telšių raj., Požaičių k. 1940 m. baigė Telšių gimnaziją, įstojo į VDU Mechanikos fakultetą. 1941 06 14 areštuotas, ištremtas į Altajaus kr., Bijsko raj. Tėvus, seserį ir brolių išvežė atskirai. Tėvas mirė tremtyje. Leonas 1946 m. iš tremties pabėgo. Per vargus prisiregistravęs neakivaizdiniu būdu baigė medicinos mokyklą, dirbo vaistininku įvairiuose miestuose.

Palaidotas Rietavo kapinėse.

Tremties draugai

Juozas Dacys 1926-2002

Gimė Derkenčių k., Skuodo raj. 1948 m. ištremtas į Tomsko kr. 1955 m. sukūrė šeimą su tremtine Anastazija Gečaitė, augino dukrą. Į Lietuvą grįžo 1959 m., apsigyveno žmonos tėviškėje, Šilalės raj. Abu su žmona – LPKTS Šilalės sk. nariai nuo 1992 m.

Palaidotas Kvėdarnos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą bei artimuosius.

LPKTS Šilalės skyrius

Birželio 2 d. 12 val. Biržų raj., Kvetkų kapinėse, bus iškilmingai atidengta paminklinė lenta partizanui **Pranui Paviloniui**, žuvusiam 1945 m. Jis kovojo būryje, kuriam vadovavo Jonas Marcukas (gyvenęs Papilio miestelyje). Noriu, kad atsiliptų buvę Prano Pavilonio bendražygiai ar jį pažinokusieji. Rašyti *Vytautui Paviloniui, Smetonos al. 63-21, Kaunas*. Arba skambinti tel. (8-37) 747670.

Birželio 9 d. Merkinėje, Varėnos raj., įvyks buvusių Irkutsko sr. Čeremchovo raj. Grišovo gyvenvietės tremtinių ir politinių kalinių susitikimas. 11.30 val. šv. Mišios Merkinės bažnyčioje, po jų vyksime į Kryžių kalnelį. Bendri pietūs.

Maloniam kviečiame atvykti. Teirautis tel. (8-310) 57389. *Marytė Svirnelytė-Kvaraciejienė*.

Birželio 15 d., šeštadienį, Rumšiškėse įvyks tradicinis **Magadano ir visos Kolymos politinių kalinių susitikimas**

Renkamės 11 val. Rumšiškių kultūros rūmuose.

Autobusas lauks 10 val. Kaune, Savanorių pr., ties buvusiu "Kauno" kino teatru, stotelė – "Kalniečiai".

Pamaldos vyks 13 val. Liaudies buities muziejaus koplyčioje.

Kviečiame politinius kalinius atvykti su šeimos nariais, vaikais ir vaikiaičiais.

Tel. pasiteirauti: (8-37)732519

LPKB "Kolyma" pirmininkas M.BLOZNELIS